

Wiebelend door 2021

Jaarverslag Plaza Cultura

De omslag van de cover is gemaakt door Plaza Cultura tijdens een workshop bij atelier Lidwina Charpentier in Vught voor het project **HUIDHONGER** in maart 2022. Er werd ons gevraagd aan welk woord we dachten als we aan 2021 dachten. Een van de woorden was 'wiebelig'.

*Wel en niet,
niet of toch.*

*Als een speer,
dan even stil.*

*De kunst vertraagt,
raakt diep
buigt mee.*

*Hij en zij,
ik en wij.
Nabij of daar,
we wiebelen mee.*

Ach wiebelen, dat is best ok.

Jaarverslag Plaza Cultura 2021

Kristel van Lieshout, Heleen Korthals, Dian Langenhuijzen
Tekst en omslag: Plaza Cultura
Redactie: Marjolein Zellenrath

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1 Projecten toegelicht vanuit waarden

Onderwijs
Living Museum
Try-Out
Schatten van Zonneheuvel

Hoofdstuk 2 Financiën 2021

Hoofdstuk 3 Activiteiten versus cijfers

Scholen gemeente Vught
CMK, ICC, Teamscholingen, KIDS, NPO gelden

Scholen gemeente Sint-Michielsgestel
CMK, ICC, Teamscholingen, KIDS, NPO gelden

Vught - Buitenschoolse Cultuureducatie /jeugd en jongeren
Vught Beweegt / Sjors creatief en Sjors sportief
Try-Out
Zomerkunsten
Buitenateliers
Cultuurevent voor en door jongeren 14+ ShowCase Downstairs
Film door jongeren
Project: Dit is IK! Pilot
Nieuw Buitenschools aanbod
Cultuurweek: Cromvoirt, Helvoirt, Vught
Vughtse (digitale) Dance Battle

Vught - Sociaal Domein
Week van de Toegankelijkheid
Kunstkameraadje
Het Living Museum / Reinier van Arkel
Schatten van Zonneheuvel
Armoede, Sport & Cultuur
Tapijt van Vught
Kunst in de openbare ruimte

Helvoirt

Hoofdstuk 4 Cultuur Netwerk Vught

Hoofdstuk 5 Publiciteit

Hoofdstuk 6 Blik vooruit

Inleiding

Op het moment dat we dit jaarverslag schrijven zijn zo goed als alle coronamaatregelen opgeheven en daar zijn we superblij mee. Tegelijkertijd staan we voor de volgende wereldwijde uitdaging, de inval van Rusland in Oekraïne, het klimaatakkoord dat niet gehaald wordt en een vogelgriep die zich al jaren meer en meer verspreidt en muteert. Grote en grootse mondiale uitdagingen.

In de digitale maandelijkse Turnclub van 27 januari 2022 waar componist, veranderaar en bruggenbouwer Merlijn Twaalfhoven aan verbonden is, las ik deze quote: *Kunstenaars hebben veel te bieden in een tijd van verandering. Zij brengen alleen geen oplossing ergens voor, maar stellen andere vragen.* Juist dát is wat kunst- en cultuureducatie brengen.

Dat was januari, nu zijn we een paar maanden verder, een andere wereld en toch geeft ons deze zin hoop. Hoop op respect voor elkaar, luisteren naar elkaar, het goed willen doen voor elkaar, elkaar in elkaars waarde kunnen laten door vragen te stellen i.p.v. te oordelen of zelfs te veroordelen. Kunst - en cultuureducatie dragen bij aan deze genoemde waarden.

In dit jaarverslag van Plaza Cultura 2021 belichten we de waarden, de effecten van een aantal kunst- en cultuurprojecten. We realiseren ons dat dit lastig is, want: de waarde van cultuur voelen we allemaal, maar het specifiek benoemen is een uitdaging. Bijvoorbeeld met muziek, benoem het maar wat het voor jou betekent, maar als het er niet is, weet je wel wat je mist. Het is een persoonlijke ervaring die altijd met gevoel te maken heeft. Tijdens de pandemie werd dit wel duidelijk. Veel kon niet doorgaan en daardoor hebben we collectief gevoeld hoe we cultuur missen als we er niet aan kunnen deelnemen. In hoofdstuk 1 lichten we een aantal projecten vanuit waarden toe.

We hebben ons financiële plaatje rond en beschikbaar. Dit financiële overzicht is niet toegevoegd aan dit jaarverslag, maar wel op te vragen bij Plaza Cultura. In hoofdstuk 2 hebben we de financiële stromen beschreven.

Ook geven we inzicht in de contactmomenten in hoofdstuk 3 waarbij we tegelijkertijd ook aangeven dat heel veel niet door kon gaan vanwege meerdere lockdowns door de pandemie, immers wij werken met de twee zwaar getroffen doelgroepen: onderwijs en culturele sector. Met name de schoolprojecten en scholings- en netwerkbijeenkomsten zijn getroffen door deze afwisselende coronamaatregelen: plannen van een activiteit, wel doorgaan, niet doorgaan, afzeggen, verzetten, opnieuw plannen, weer annuleren en weer terug naar het begin van opnieuw plannen. Een wiebelend beeld: een vicieuze cirkel die we de laatste twee jaar hebben gezien en die veel impact heeft gehad op de kwantitatieve cijfers en die ook veel frustratie, negatieve energie en tijd hebben gekost bij alle betrokken partijen. En natuurlijk de culturele sector die hierdoor artistiek en financieel is benadeeld.

Wat hoopvol maakt is dat juist in coronatijd de [bewustwording van de meerwaarde](#) van cultuureducatie is gestegen. We zien dit binnen het onderwijs en ook binnen de gemeente Vught. Een aantal jaren geleden heeft cultuureducatie al een boost gekregen door Plaza Cultura de taak te geven alle inwoners van Vught deel te laten nemen aan kunst en cultuuractiviteiten, met name degenen die hier niet automatisch mee in aanraking komen. Binnen de buitenschoolse cultuureducatie en het sociaal domein werken we hier hard aan, samen met andere partijen vanuit sport en welzijn.

En tenslotte laten we in hoofdstuk 4 en 5 zien hoe we zichtbaar zijn voor Vught en soms ook buiten Vught en hoofdstuk 6 blikken we kort vooruit naar 2022.

Onderwijs

De afgelopen jaren werd tijdens de lockdowns vooral een beroep gedaan op het cognitieve brein van de leerling. Begrijpelijk, immers, het digitale lesgeven werd tijdelijk een norm. Belangrijk ook, maar niet als we uitgaan van het belang van holistisch evenwicht tussen **denken, voelen en doen**. In het afgelopen jaar horen we van leerkrachten dat vooral de behoefte aan het voelen en doen door kunst- en cultuureducatie groot is gebleken. Omdat ze het belang zien van professionaliteit van de cultuuraanbieder, zien we dat scholen steeds meer een duurzame relatie aan zijn gegaan met kunstvakdocenten om juist het hart (voelen) en de handen (doen) van de leerlingen aan te spreken. Deze holistische balans zorgt voor een evenwichtige ontwikkeling bij kinderen (en volwassenen). Door de inzet van kunstvakdocenten wordt zo ook het cultureel potentieel van de leerlingen ontdekt en wakker gemaakt. Ook de inzet van de landelijke NPO gelden ervaart het onderwijs als een verrijking en daarom hebben veel scholen gekozen om een gedeelte van deze middelen in te zetten voor extra kunstvak-handen in de klas.

“Jeetje wat is het moeilijk om digitaal les te geven, dit vraagt zoveel energie en tegelijkertijd missen we het cultuuronderwijs waar we nu totaal niet aan toekomen door tijd en facilitering. Het is niet te doen om ouders te vragen kinderen ook nog te helpen met culturele activiteiten.”

#De rol van Plaza Cultura is om het belang van cultuureducatie zichtbaar te maken en leerkrachten daarvan bewust te maken door, onder andere, professionalisering. Door de pandemie is de aandacht verslapt in de uitvoering. Komend jaar hopen we de banden weer aan te kunnen halen en met nieuwe energie de cultuurambities van de scholen samen te herijken.

Living museum

Dat kunst- en cultuureducatie een belangrijke functie heeft bij **gezondheid en herstel** is al jaren bekend en krijgt steeds meer aandacht. Binnen onze taak van het sociaal domein voor de gemeente Vught zien we dit in de praktijk terug. Onder andere bij het Living Museum op Zorgpark Voorburg dat afgelopen september, tijdens de week van de toegankelijkheid, de eerste openbare aandacht kreeg.

Het Living Museum is een open atelier/creatieve werkplaats waar mensen met een psychische kwetsbaarheid of creatieve achtergrond samenwerken met kunstenaars uit Vught en omgeving. Het 'maken' staat centraal op het moment dat je de prachtige ruimte binnen gaat. Dat kan zijn door muziek, poëzie, performance en beeldende kunst. Er is een wederkerigheid over en weer. De makers bewegen en inspireren elkaar. Soms door op elkaar te reageren, soms door naar een performance te kijken en te luisteren en altijd vanuit waardering en respect. Het Living Museum is ontstaan vanuit de gedachte van een samenleving waar iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt. Het Living Museum draagt bij aan het verlagen van drempels en bevordert het contact, door mensen de kans te geven elkaar te ontmoeten en begrip voor elkaar te krijgen en eventuele vooroordelen te overwinnen. De kunstenaars kunnen er individueel werken. Inmiddels zijn er ook een paar projecten ontstaan om elkaar nog meer op te zoeken en samen toe te werken naar een eindproduct.

Vier ochtenden in de week is het Living Museum open. De groep van makers is groeiende; samen hebben ze een app-groep waarin veel gedeeld wordt en dat zegt veel over de waarde die het project voor de deelnemers heeft. Continue zijn we op zoek naar balans, herstel, waardering en respect.

🌱🙏🌈 **Bedankt allemaal voor jullie inzet, betrokkenheid en gewoon om wie jullie zijn in en bij het Living Museum.**

#De rol van Plaza Cultura is de netwerkvorming en professionalisering van de communicatie van het Living Museum. Komend jaar leggen we nog meer de focus op de zichtbaarheid door middel van een website. Maar ook op het initiëren van (nieuwe) projecten in verbinding met het Living Museum, het Zorgpark en andere partners uit de gemeente.

Try Out

De Try Out is een project dat is ontstaan binnen onze opdracht Buitenschoolse Cultuureducatie voor jongeren van 10 tot ongeveer 16 jaar. Het is een project of eigenlijk een traject (of lopend proces) dat door en voor jongeren met veel plezier en met een grote mate van eigenaarschap, tijdens vakanties, wordt georganiseerd in samenwerking met Plaza Cultura, MOVE Vught en Jeugd- en Jongeren centrum Elzenburg. Een programmamiddag en avond vol sport en cultuur. Per keer komen diverse kunstdisciplines in samenwerking met lokale cultuuraanbieders aan bod. En daarnaast kunnen jongeren kennismaken met diverse sportactiviteiten en is er tijd om te chillen.

Er is ruimte voor ontmoeting, onderzoek naar eigen talent en samen met anderen dingen organiseren en maken. De structuur van de Try Out is gebaseerd op het zelf organiseren, doen, herhalen en uitbreiden. Door deze gezamenlijke ervaringen **inspireren en verrijken** de jongeren elkaar. Niet alleen tijdens de uitvoeringen in vakanties, maar vooral ook tijdens de voorbereidingen in bijvoorbeeld de app-groep en in de voorbereidingsbijeenkomsten wordt veel gedeeld waar jongeren zich mee bezighouden. De zelfstandigheid die nodig is bij het organiseren en het ondersteunen bij de uitvoering van activiteiten maakt dat de jongeren zich verantwoordelijk voelen, zich met elkaar verbinden en relaties aangaan die van te voren niet vanzelfsprekend zijn. En bovenal zijn ze trots op hetgeen ze voor elkaar hebben gekregen. In coronatijd was de inzet van de jongerencrew groot: zij namen zélf initiatief tot een digitale variant van Try Out in de vorm van een quiz.

“De sfeer bij de crew van Try Out is hartstikke gezellig! Ook kunnen we samen van alles bereiken en het is hartstikke fijn dat we samen mogen brainstormen over leuke activiteiten en mogen helpen. Iedereen is heel aardig, ook al zit ik er nog maar net bij. En het is extra leuk dat er nu ook een afterparty bij zit!”

#De rol van Plaza Cultura is het begeleiden en inspireren van de jongeren. Maar ook er midden tussen staan om een binding met de jongeren aan te gaan en feeling met hen te houden. Samen op zoek naar de identiteit en het talent van de jongeren: waar worden ze blij van? De jongeren stimuleren eigenaarschap op te bouwen in het organiseren en een brug te slaan naar het rijke (cultuur-)aanbod in de leefomgeving en naar jongeren die niet als vanzelf meedoen.

Schatten van Zonneheuvel

De Schatten van Zonneheuvel is een wijkproject waar de schatten van de wijk bespreekbaar, deelbaar en zichtbaar worden gemaakt. Verbinding met elkaar in de wijk, door elkaar als mens te leren kennen, staat voorop. Hierdoor wordt de **sociale cohesie** versterkt. De Vrijwillige Wijkondersteuners hebben hier een grote, zo niet de grootste rol. Immers zij hebben de taak en zijn de aangewezen personen vanuit Welzijn Vught om verbindingen met hun eigen wijkbewoners aan te gaan en zicht te houden op het wel en wee in de wijk. De schatten die zichtbaar worden gemaakt zijn dierbare en persoonlijke verhalen die worden gedeeld, daarmee bereik je een positief collectief culturele winst. Door te werken met kunstenaars uit Vught, ook uit de wijk, geeft dit project wijkbewoners een taal die in woorden niet uit te drukken valt.

“De eerste winst van dit project zat al in de digitale scholingen met participanten. Zo waardevol om vanuit positiviteit en gelijkwaardigheid persoonlijke waarden te delen en naar de wijk te kijken en vervolgens in de wijk aan de slag te gaan met de wijkwandeling, heel mooi!”

#De rol van Plaza Cultura is het verbinden van participanten die met de wijk werken, maar niet persé met elkaar vanuit een samenwerkend project. Het bundelen van de krachten van de verschillende partijen kan een positief effect hebben op de wijk. Dit zorgt voor een win-win situatie voor zowel de participanten als de wijkbewoners. Komend jaar gaan we met een paar participerende partijen kijken hoe dit concept duurzaam kan worden ingebed in Vught. Immers door pro-actief verbindingen te leggen tussen buurtbewoners, vrijwillige wijkondersteuners en professionals zorg je voor draagvlak en verbondenheid in een wijk.

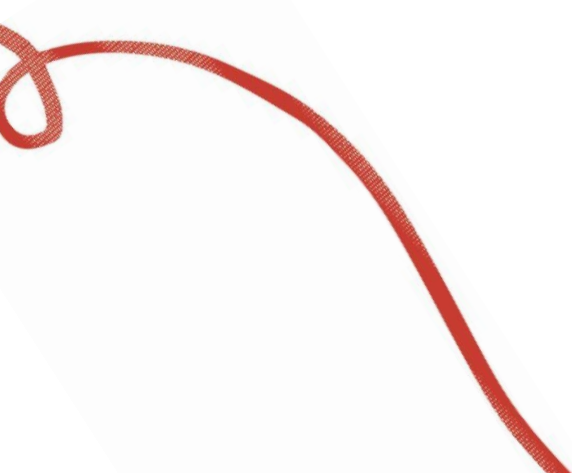
Plaza Cultura is een non-profit organisatie die in 2021 werd gefinancierd vanuit de gemeente Sint-Michielsgestel, de gemeente Vught, de CMK-gelden Vught en de tien primair onderwijsscholen in de gemeente Sint-Michielsgestel.

De afgelopen jaren zijn er tussen deze twee gemeenten grote verschillen ontstaan in financiële inleg van de beide gemeenten. Concreet betekent dat, dat de gemeente Vught zeven keer zoveel budget beschikbaar stelt als de gemeente Sint-Michielsgestel. In de gemeente Vught wordt onze taak in diversiteiten en aandachtsgebieden dan ook steeds verder uitgebreid. Dat is zichtbaar in de beschikbare personele uren en de gegenereerde werkzaamheden en activiteiten. De gemeente Sint-Michielsgestel heeft afgelopen jaren de financiële inzet afgebouwd door het stopzetten van de cofinanciering van de CMK regeling. Door de beschikbaarheid van NPO gelden hebben de twee schoolbesturen in Sint-Michielsgestel, te weten Cadans Primair en Stichting STROOMM, in gezamenlijkheid besloten de weggevallen CMK financiering zelf op te vullen vanuit de NPO gelden. Dit is kwetsbaar, omdat de NPO gelden van tijdelijke aard zijn.

Wij werken bij Plaza Cultura met drie parttime cultuurcoaches/intermediairs (18, 28, 28) uur en hebben onderling de zeer diverse taken verdeeld. Voor de werkzaamheden voor Vught staan 54 uur en voor de taken in Sint-Michielsgestel staan 20 uur.

Met name voor de gemeente Vught krijgen we door de toename van taken en uitbreiding van de doelgroep naar alle Vughtenaren Cromvoirtenaren en Helvoirtenaren, veelvuldig vragen uit het veld. Het gaat om bijeenkomsten en activiteiten die overdag, in de avond of het weekend plaats vinden. We omarmen dit, maar daardoor zien we de druk op onze agenda's toenemen en zijn we ook genooddaakt om kritisch te kijken naar het aantal beschikbare uren versus de omvang van onze opdracht vanuit de Cultuurnota.

In 2021 hebben we flink te kampen gehad met de pandemie. En omdat wij werken met de doelgroepen die, qua maatregelen, flink getroffen zijn (het onderwijs en de culturele sector) hebben ook in 2021 veel activiteiten geen doorgang gevonden, zoals in het voorwoord vermeld. Omdat de activiteiten met grote regelmaat werden gepland, afgezegd, gepland, afgezegd enz. is er in de Vughtse cijfers m.b.t. activiteiten een overschot ontstaan ten opzichte van de begroting 2021. De lokale culturele sector heeft hierdoor ook klappen gekregen. Voor de medewerkers van Plaza Cultura geldt dat zij door de pandemie ook minder personele kosten (geen uren) hebben vanwege het online werken, minder op locatie, minder reiskosten, minder scholingen en netwerkbijeenkomsten die niet door zijn gegaan. In overleg met zowel de gemeente Vught als de gemeente Sint-Michielsgestel zijn afspraken gemaakt hoe dit budget besteed gaat worden.

In dit hoofdstuk schetsen we een beeld van de activiteiten die hebben plaatsgevonden, Omdat wij als intermediairs/cultuurcoach schakels zijn tussen individuen en groepen en niet zelf cursussen geven of kunstwerken maken, maar veelal bezig zijn met netwerken die vaak uitmonden in projecten, is het heel lastig om onze uren om te zetten in data. Toch doen we een poging om zichtbaar te maken wat heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden, maar niet doorging vanwege de pandemie. We zijn echter niet altijd op de hoogte van activiteiten of ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden, maar die misschien wel hun oorsprong hebben gevonden bij Plaza Cultura, bijvoorbeeld omdat er een match is ontstaan tijdens een netwerkbijeenkomst en de partijen vervolgens samen zelfstandig activiteiten ontplooiën. Dit juichen wij van harte toe omdat we ook inzetten op eigenaarschap bij onze doelgroepen.

Scholen gemeente Vught

Plaza Cultura biedt haar diensten aan voor alle 10 primair onderwijs scholen van de schoolbesturen Stichting Talentis, STROOMM, Cadans Primair, Misha de Vriesschool en 2 speciaal onderwijs scholen (Kentalis en Zuiderbos voor SO en VSO) en 1 voortgezet onderwijs school (Maurick College) in Vught.

Onze rol is net als voorgaande jaren: coachen, begeleiden, ondersteunen, bevorderen van teamscholingen en deskundigheid. Een groot deel van deze activiteiten heeft door de pandemie niet, of aangepast, plaats kunnen vinden.

CMK

Alle scholen, m.u.v. Mischa de Vries en Kentalis, nemen deel aan de regeling [Cultuureducatie met Kwaliteit](#). In 2021 startte de 3^e CMK periode, ook voor Plaza Cultura als CMK-intermediair. Deze regeling heeft sinds de start in 2013 gezorgd voor kwaliteitsimpulsen voor activiteiten op school, deskundigheidsbevordering voor leerkrachten en kunstvakdocenten, voor uitbreiding van de culturele netwerken rondom de school en sinds deze derde CMK tranche is er ook aandacht voor kansengelijkheid. In coronatijd hebben de CMK activiteiten in de klas/op school in beperkte perioden plaatsgevonden, tussen de lockdowns in. Wél zijn er (aangepaste) coaching-gesprekken gevoerd en hebben er ICC-bijeenkomsten plaatsgevonden om gezamenlijk naar passende activiteiten te zoeken die pandemie-proof waren. Het was een ingewikkelde en tijdrovende zoektocht voor alle partijen om digitale activiteiten uit te voeren die het doel van cultuureducatie nastreeft.

ICC

Iedere CMK-school heeft een of twee gecertificeerde ICC-ers,. In Vught zijn dat in totaal 18 personen. Zij zijn samen met de directie en het team zowel inhoudelijk als organisatorisch verantwoordelijk voor het kunst- en cultuurbeleid van de school. Vier keer per jaar voert Plaza Cultura stand-van-zaken-gesprekken met de ICC-ers en de directeur. Deze stand-van-zaken-gesprekken zijn wisselend doorgestaan, live, digitaal of niet omdat er geen ruimte was voor cultuuractiviteiten.

Vier keer per jaar organiseren we ook een netwerkbijeenkomst met alle ICC-ers. In 2021 zijn de 4 ICC-bijeenkomsten zowel digitaal als live doorgestaan.

Teamscholingen

Er zijn veel plannings gemaakt en steeds ook weer afgezegd. Eén school heeft zelfs drie keer toegelegd op deskundigheidsbevordering met een aantal aanbieders, uiteindelijk vinden deze in 2022 plaats. De reden was steeds dat teamleden elkaar niet mochten ontmoeten in gezamenlijkheid binnen de school en omdat er geen externen de scholen in mochten.

KIDS

Via Stichting KIDS (Kunst in de School) worden krachten van scholen gebundeld om aandacht te geven aan domein 3 (leerling als publiek). Met ondersteuning van gemeentelijke subsidie, inzet van CMK budget en eigen middelen van de school geeft Plaza Cultura samen met de scholen vorm aan een gezamenlijk programma.

In 2021 zijn diverse activiteiten/voorstellingen uitgevoerd in het kader van het verlengde theaterjaar. Vanwege de pandemie hebben we veel activiteiten vanuit 2020 en 2021 moeten verschuiven en aanpassen.

NPO gelden

De landelijke NPO gelden hebben voor een aantal scholen de kans gegeven nog meer cultuuronderwijs vorm te geven binnen hun curriculum door kunstvakdocenten onderdeel te laten zijn van het team, door een langdurig contract aan te gaan met vaste wekelijkse contactmomenten met groepen. Naast de inhoud geeft het ook ruimte voor extra handen in de klas. Wij hebben er echter als Plaza Cultura geen zicht op of en hoe de NPO gelden verder worden ingezet voor cultuuronderwijs.

Scholen gemeente Sint-Michielsgestel

Plaza Cultura biedt, in de gemeente Sint-Michielsgestel, haar diensten aan voor alle 8 primair onderwijs scholen van de schoolbesturen Cadans Primair en 2 primair scholen van STROOMM. In Sint-Michielsgestel ligt onze focus op de vraag van de scholen. Wij werken daar op maat per school en schuiven dan ook regelmatig aan bij overleggen met de ICC-er/ directie/ team/ leerkrachten enerzijds en met kunstenaars en kunstvakdocenten anderzijds.

CMK

De gemeente Sint- Michielsgestel heeft aan het einde van 2020 besloten om te stoppen met de cofinanciering van de CMK regeling. De gemeente blijft wel voor 50% mee financieren in de uitvoeringskosten van de marktplaatsfunctie van Plaza Cultura. De andere 50% wordt betaald door de 8 Cadans Primair scholen en 2 STROOMM scholen. Plaza Cultura kan daarmee deze taken blijven vervullen voor deze scholen. Tijdens het schrijven van dit jaarverslag hebben de samenwerkende scholen van Cadans Primair en STROOMM besloten om NPO-middelen in te zetten voor de wegvallende CMK gelden. Zie verder financieel verslag.

ICC

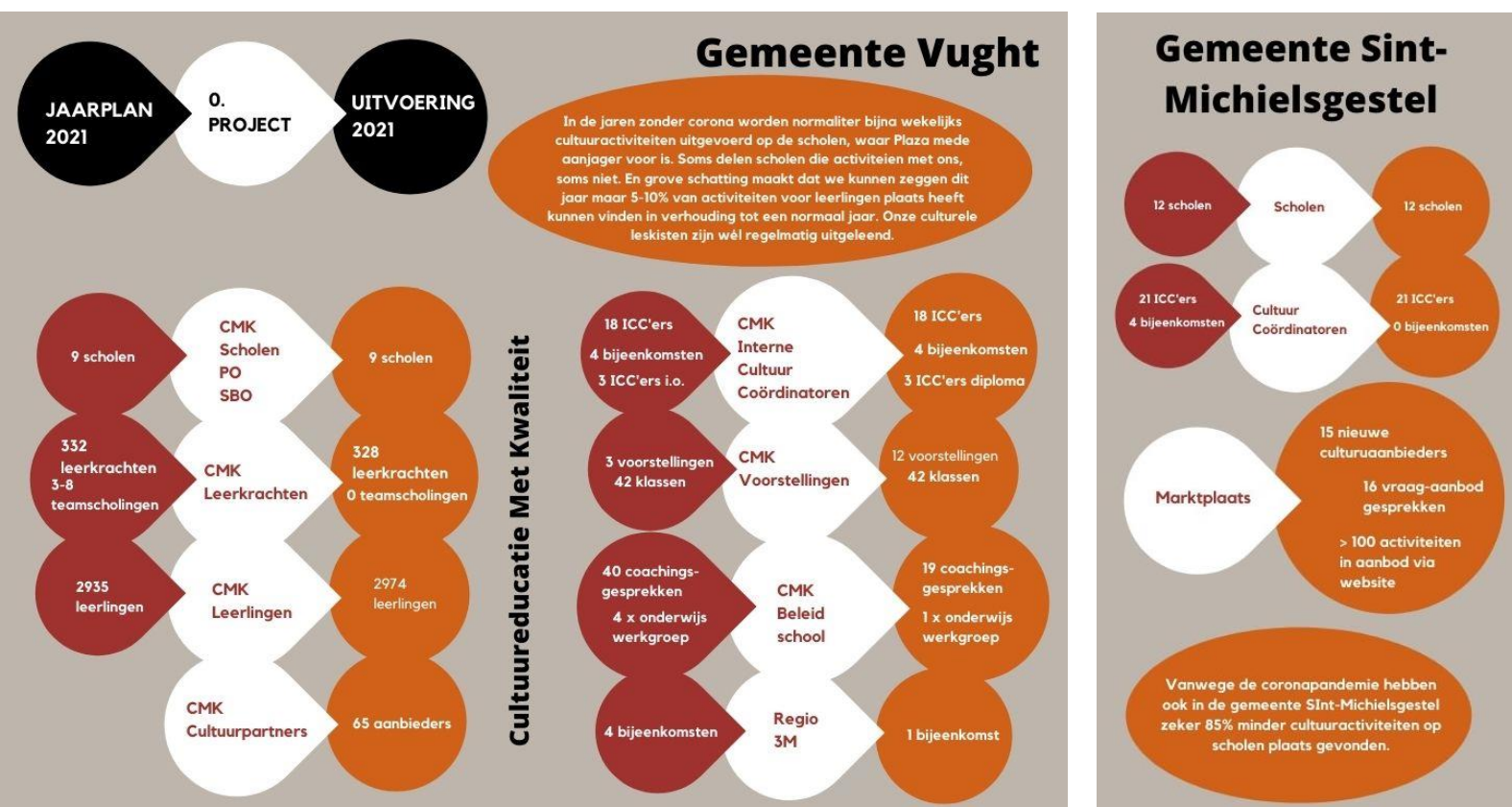
Vier keer per jaar organiseren we een netwerkbijeenkomst met alle ICC-ers. Deze bijeenkomsten staan in het teken van ervaringsoverdracht, deskundigheidsbevordering, inspiratie en scholing. In 2021 zijn deze niet doorgedaan vanwege de pandemie. Steeds is er een poging gedaan, maar door de pandemie is het helaas steeds weer afgezegd. Individuele gesprekken, zowel live als digitaal, hebben wel plaatsgevonden.

Teamscholingen

Door het wegvallen van de CMK regeling voor de scholen in de gemeente Sint-Michielsgestel valt ook de mogelijkheid voor scholen weg om scholingssubsidie te ontvangen via KunstLoc. Wij zien dat direct terug in het uitblijven van scholingsaanvragen. Een gemiste kans! Omdat juist door groei en bewustwording bij leerkrachten cultuureducatie verder indaalt in het systeem van de scholen.

NPO gelden

De landelijke NPO-gelden hebben voor een aantal scholen de mogelijkheid gegeven nog meer cultuuronderwijs vorm te geven binnen hun curriculum door kunstvakdocenten onderdeel te laten zijn van het team, door een langdurig contract aan te gaan met vaste wekelijkse contactmomenten met groepen. Wij hebben er echter als Plaza Cultura geen zicht op of en hoe de NPO-gelden verder worden ingezet voor cultuuronderwijs.

Vught - Buitenschoolse Cultuureducatie | Jeugd- en Jongeren

We initiëren, ondersteunen en verbinden nieuwe projecten, waarbij vanuit de vraag van de Vughtse jeugd (4-18 jaar), kunst- en cultuuractiviteiten worden ontwikkeld. Daarbij bevorderen we samenwerking tussen diverse Vughtse organisaties en stimuleren we de ontmoetingen binnen kunst en cultuur in de eigen leefomgeving.

1. Vught Beweegt - Sjors Sportief / Sjors Creatief

In samenwerking met MOVE Vught is dit [platform](#) uitgebreid naar digitaal aanbod voor alle Vughtenaren van 0-100. In september 2021 is het nieuwe boekje van Sjors Sportief uitgebracht. Er zijn nieuwe aanbieders geregistreerd (o.a. uit Helvoirt, maar ook uit Vught).

2. Try Out – sports, art & creation

De coronapandemie heeft gezorgd voor een verschuivend Try Out jaar. In maart en april hebben twee digitale Try Outs plaats gevonden, die volledig zijn vorm gegeven door de jongeren o.a. in samenwerking met twee stagiaires van MOVE Vught. In mei vond de Try Out aangepast en buiten plaats op de velden van Zwaluw VFC. In de zomer vond de Try Out plaats in de Elzenburg. De herfst en kerst Try Out konden helaas niet doorgaan vanwege de pandemie en zijn verschoven naar 2022.

3. Zomerkunsten

Helaas zijn de Zomerkunsten niet doorgegaan. Er bleek zéér weinig animo vanuit de aanbieders om in de vakantie activiteiten vorm te geven. Daarnaast is de energie vanuit Plaza Cultura verschoven naar het samen mét veel cultuuraanbieders mee vorm en invulling geven aan de Cultuurweek: Cromvoirt, Helvoirt en Vught.

Wel hebben in de meivakantie buitenactiviteiten plaatsgevonden in het BuitenAtelier.

4. Buitenatelier

Op initiatief van Plaza Cultura hebben diverse aanbieders in de meivakantie rondom JJC Elzenburg en op het Lidwinaveld workshops voor kinderen (4-16 jaar) aangeboden. O.a. Musicare, illustrator Saskia van Oversteeg, de bibliotheek, schrijfster Marieke van Riel, beeldend docent Carola Mokveld en dansdocent Lotte Timmermans boden een divers aanbod. Vanwege ziekte van docenten én kinderen zijn workshops soms verschoven of niet doorgegaan.

5. Cultuur Event voor en door jongeren 14+ | ShowCase Downstairs

In plaats van een speciaal event voor jongeren (niet mogelijk i.v.m. de pandemie) is tijdens de Cultuurweek een klein event voor jongeren vorm gegeven: ShowCase Downstairs. Er is o.a. samengewerkt met JJC Elzenburg, DJ Just Rooz, MDM Vught, Judith Abels.

6. Film door jongeren

Dit project van Jongerenwerk Vught is helaas niet doorgegaan vanwege de coronapandemie. Wél hebben aangepast 4-5 jongeren enkele spellen gevolgd.

7. Project: Dit is IK! Pilot

Op initiatief van een basisschool hebben groepen 8 van twee scholen deelgenomen aan dit [project](#). Het is ontwikkeld door Jongerenwerk Vught in samenwerking met Plaza Cultura, Buro Halt, kunstenaar Judith Abels, leerlingen van het Maurick College als ervaringsdeskundigen, Jongerencentrum Elzenburg, MOVE Vught en GGD. Er zijn door alle partijen workshops gegeven gericht op persoonsvorming in relatie tot sociaal maatschappelijke aspecten. Met de kunstenaar hebben de groepen een persoonlijke kijkdoos gemaakt en toegewerkt naar een kleine [tentoonstelling](#) in de Elzenburg voor hun naasten. In 2022 wordt dit project opnieuw uitgevoerd.

8. Nieuw buitenschools aanbod

Vanwege de coronapandemie zijn de plannen rondom o.a. het Zero Waste Atelier Vught verschoven naar 2022.

Het project Pietertje op zoek naar Isabella is afgerond.

9. Cultuurweek: Cromvoirt, Helvoirt, Vught

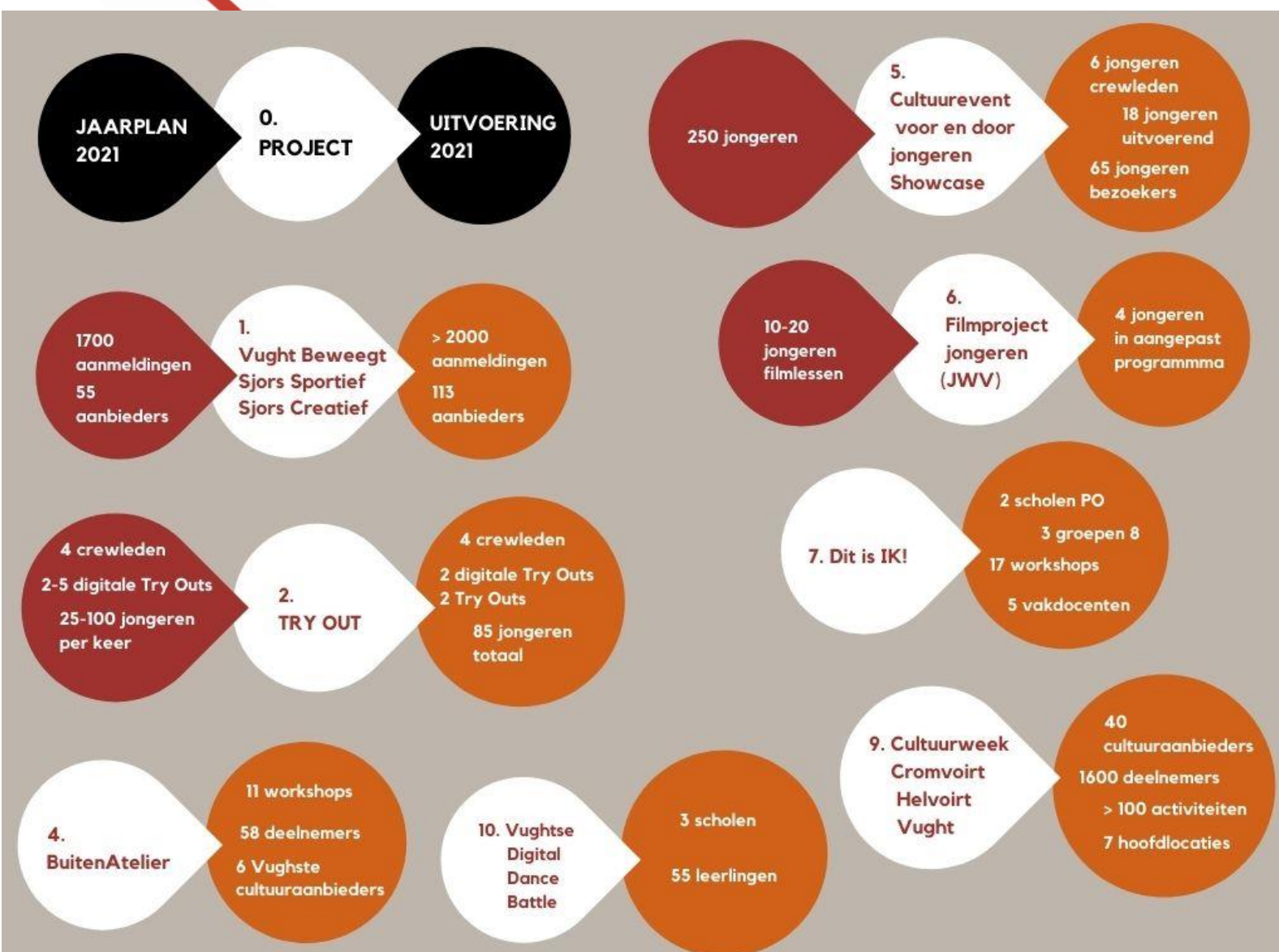
In een intensieve samenwerking hebben diverse cultuurpartners de [Cultuurweek 2021](#) vormgegeven.

Vele cultuuraanbieders en cultuurlocaties uit Cromvoirt, Helvoirt en Vught namen deel aan de Cultuurweek. Er hebben activiteiten plaats-gevonden in de vorm van: open lessen, demonstraties, open dagen, workshops, voorstellingen, een dichtersavond, filmvoorstelling en meer.

10. Vughtse [Digital] Dance Battle

We zijn in 2021 als vaste partner betrokken bij de Vughtse Dance Battle. Dit initiatief van MOVE Vught vond dit jaar digitaal plaats. Ook in de toekomst zullen we als vaste en gelijkwaardige partner deelnemen.

Enkele cijfers jaarplan en uitvoering 2021:

Vught - Sociaal Domein

We onderzoeken en ondersteunen kansen om kunst en cultuur een stevigere plek te geven binnen het sociaal domein en daar waar van toepassing in verbinding met bijvoorbeeld onderwijs, jeugd of andere partners.

1. Week van de Toegankelijkheid

De Week van de Toegankelijkheid heeft zich in 2021 gericht op [Zorgpark Voorburg](#). In samenwerking met Toegankelijk Vught, Reinier van Arkel, diverse kunstenaars en afvaardigingen van natuur- en milieugroepen. Vanuit de kunst en cultuur heeft met name het Living Museum een mooie en gastvrije rol gespeeld tijdens de week, door dé locatie van de opening te zijn.

2. Kunstkameraadje

De impact van het [project Kunstkameraadje](#) is erg groot voor de meeste deelnemers. Dat is deels terug te zien in de verhalen op de website www.kunstkameraadje.nl (uit privacy overweging zijn niet alle verhalen van de 17-94 jarige deelnemers zichtbaar). De website is in 2021 [digitaal geopend](#), samen met de betrokken organisaties en kunstenaars. Het Living Museum initiatief op het Zorgpark Voorburg heeft een grote impuls gekregen dankzij de versterkte relatie tussen kunstenaars en deelnemers aan kunstkameraadje.

3. Het Living Museum | Reinier van Arkel

Het Living Museum is van start gegaan. In 2021 hebben we een digitaal Cultuur Café ingericht rondom het Living Museum. Naar aanleiding daarvan is een werkgroep gevormd met 5 professionele kunstenaars, 2 ervaringsdeskundigen van Reinier van Arkel, medewerkers van Reinier van Arkel en Plaza Cultura. Deze maakplaats in de Weverij is een plek voor ontmoeting, waar mensen met een kwetsbaarheid en andere Vughtenaren kunstenaar kunnen zijn. In 2022 wordt de website gelanceerd. Tevens is vanuit de ontmoetingen in het Living Museum een kunstplan voor het zorgpark ontstaan; de "Rebushalte".

4. Schatten van Zonneheuvel

Met dit [project](#) zijn vrijwillige wijkondersteuners en kunstenaar Carola Mokveld met participerende partijen als Plaza Cultura, Welzijn Vught, Charlotte van Beuningen, Vlasborch en MOVE Vught aan de slag gegaan om sociale cohesie in de wijk te bevorderen. Voor dit wijkproject is € 10.000 subsidie toegekend vanuit het Prins Bernhard Cultuurfonds. Er hebben digitale trainingen plaatsgevonden met participerende partijen onder begeleiding van Erfgoed Brabant. Daarna hebben een wijkwandeling en workshops plaatsgevonden met Carola; wat vervolgens leidde tot een tentoonstelling in de [Toonkamer](#). Er is actief geprobeerd om aansluiting te vinden met betrokkenen die bezig zijn met de al in gang gezette plannen voor herinrichting in de wijk. Dit project loopt door en onderzocht wordt hoe dit op waarden gedreven project een duurzaam karakter kan krijgen in Vught.

5. Armoede, Sport & Cultuur

In samenwerking met de coördinator kinderarmoede en MOVE Vught geven we vorm aan bijeenkomsten met [aandacht voor armoede](#). Er hebben [4 digitale bijeenkomsten](#) plaatsgevonden, met in totaal zo'n 96 deelnemers.

Het netwerk rondom dit onderwerp is verstevigd en aanbieders weten de gezichten achter, en de weg naar, de beschikbare fondsen beter te vinden. Partijen zoals MDM Vught, de bibliotheek, Musicare hebben aangegeven vaker en beter te communiceren over de mogelijkheden voor mensen met een smallere beurs.

6. Tapijt van Vught

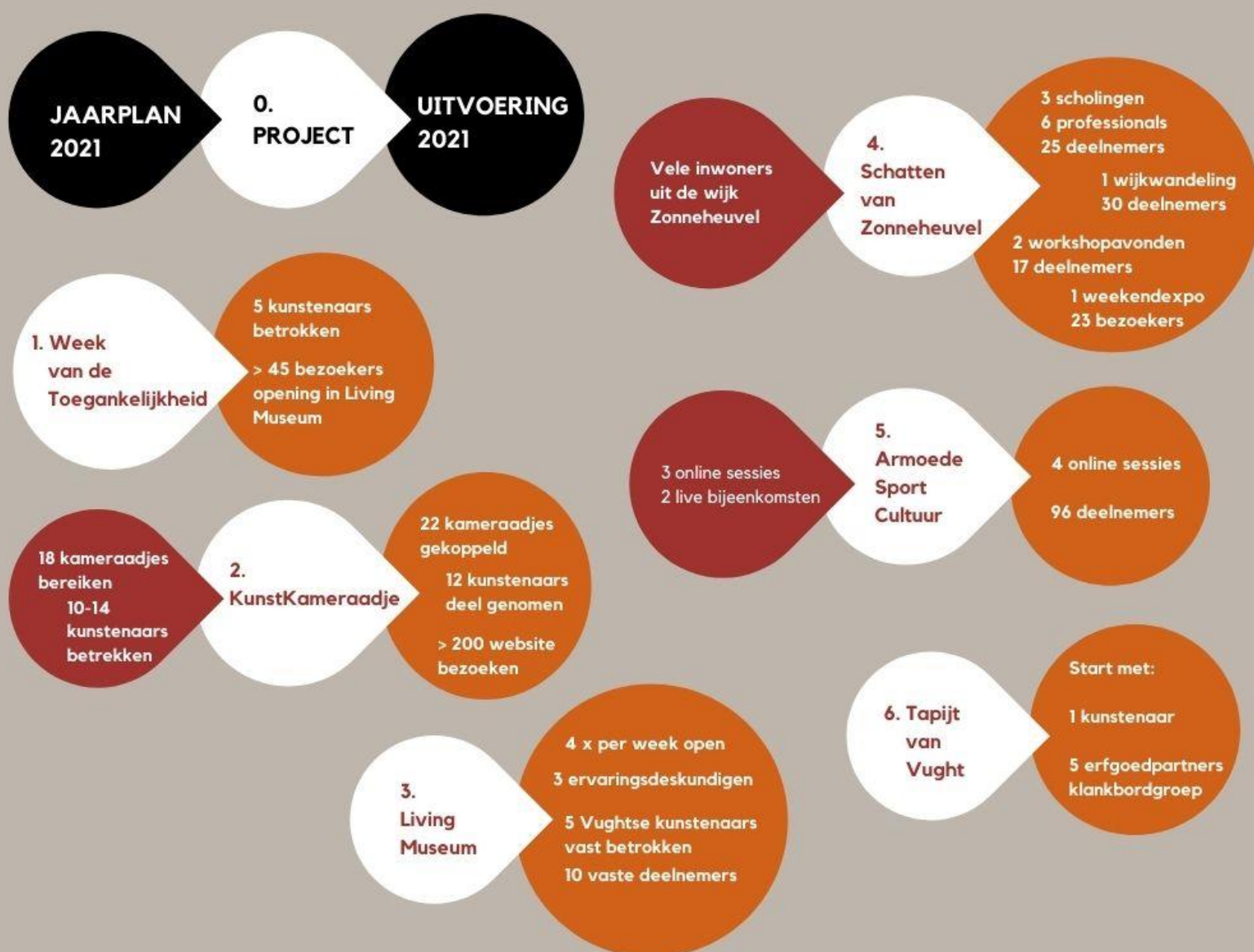
Kunstdocent en theatervormgever Judith Abels (bekend van de Bevrijdingsrok) gaat in samenwerking met diverse erfgoedpartners aan de slag om een Tapijt van Vught te maken. De geschiedenis, maar ook de identiteit van Vught en verhalen van inwoners worden vormgegeven in dit bijzondere textielkunstwerk dat door de inbrenger samen met de kunstenaar wordt gemaakt. Meerdere doelgroepen, jong en oud, uit Vught zullen een bijdrage gaan leveren aan dit tapijt. Een warme samenwerking heeft Judith met Reinier van Arkel en het Living Museum op Zorgpark Voorburg.

In 2021 is een start gemaakt met het projectplan. Dit zal een meerjarenplan worden. In 2022 zal het plan gepresenteerd worden aan diverse partijen. Er wordt subsidie aangevraagd bij passende fondsen en waar mogelijk worden op diverse locaties al activiteiten uitgevoerd.

7. Kunst in de openbare ruimte

In 2021 heeft de gemeente Vught Plaza Cultura gevraagd een voorstel tot een plan van aanpak te schrijven voor kunst in de openbare ruimte (Cultuurnota). Een eerste opzet is samen met de beleidsmedewerker en Kunstloc Brabant opgesteld. Het voorstel zal in 2022 verder uitgewerkt worden

Enkele cijfers jaarplan en uitvoering 2021:

Helvoirt

In 2021 is Helvoirt onderdeel van de gemeente Vught geworden. Dit nieuwe werkgebied is in het netwerk van Plaza Cultura opgenomen. De samenwerking in/met Helvoirt heeft in 2021 op diverse manieren vorm gekregen:

- Plaza Cultura werkt intensief samen met de Dr. Landmanschool op het gebied van cultuuronderwijs; zij nemen deel aan de CMK regeling;
- De Dr. Landmanschool deed mee met de Vughtse Dance Battle;
- Sjors Sportief/Sjors Creatief is ook beschikbaar voor aanbieders en voor kinderen uit Helvoirt evenals het bredere aanbod op Vught Beweegt;
- [Cultuur Café](#) in samenwerking met het HelvoirThuis (juli 2021);
- Helvoirt (met HelvoirThuis en harmonie Kunst Adelt als belangrijke partners) deed mee aan de [Cultuurweek 2021](#);
- Enkele Helvoirtenaren en zorginstelling De Leyenhof deden mee met het project [Kunstkameraadje](#)
- Samen met de Leyenhof, 55+ vereniging en het HelvoirThuis zijn plannen gestart om in 2022 te starten met een vorm van Culturele Inloop voor volwassenen.
- Plaza Cultura heeft kennis gemaakt en is een warme samenwerking aangegaan met diverse cultuuraanbieders en sociaal domein partners in Helvoirt;
- Plaza Cultura is aangesloten bij het gezamenlijke overleg Helvoirt, met o.a. HUIS73, ABZ, HelvoirThuis, Welzijn Vught, 55+: zij gaan in gezamenlijkheid gebruik maken van ruimte in het HelvoirThuis.

Helvoirt

Cultuurweek

> 100 leerlingen school als publiek betrokken

6 Helvoirtse organisaties nauw betrokken

Vught Beweegt Sjors Sportief/Creatief

164 kinderen aangemeld

6 Helvoirtse aanbieders

Cultuur Cafe i.s.m. Helvoirthuis

24 deelnemers

5 Helvoirtse deelnemers

Netwerk Helvoirt

15 organisaties en cultuuraanbieders kennis gemaakt

Cultuur Café

Plaza Cultura geeft, al dan niet in samenwerking met andere partners, vorm aan Cultuur Cafés. Tijdens de Cultuur Cafés gaan we op zoek naar verbinding, delen we kennis, bespreken we actualiteiten en leren we elkaar beter kennen.

Er hebben in 2021 diverse Cultuur Cafés plaats gevonden. Aanvankelijk in voorbereiding met een werkgroepje Lerend Netwerk, maar uiteindelijk vanwege coronaomstandigheden volledig opgepakt door Plaza Cultura.

Online:

- 25 maart - Van idee naar project in samenwerking met [Living Museum](#), [KunstLoc](#) en Reinier van Arkel
- 11 februari en 23 februari - Art Based Learning in samenwerking met [Dian Langenhuijzen](#)

Live:

- 9 juli 2021 – Nader kennismaken vanuit inspiraties in samenwerking met het [HelvoirThuis](#)
- Het geplande Cultuur Café van 22 november in samenwerking met spreker Stephan Ummelen en Theaterwerkplaats Novalis is verplaatst naar februari 2022 i.v.m. corona.

Ondanks de coronamaatregelen hebben we ons netwerk in 2021 flink kunnen vergroten. Daar hebben de Cultuur Cafés, het vormgeven aan de Cultuurweek en gerichte kennismakingen met docenten en kunstenaars voor het onderwijs stevig aan bijgedragen. Zijn trots op de volgende ontwikkelingen die potentie hebben volgend jaar verder uitgewerkt te worden:

- ✓ Het netwerk van cultuur en sociaal domein groeit en komt steeds vaker in verbinding met elkaar. We sloten aan bij o.a.:
 - Toegankelijk Vught
 - Bijeenkomsten over de Inclusieagenda
 - Zorgcentrum 't Heem (Helvoirt)
 - Omarmen
 - Eritrese Vluchtelingen
 - Hoorus
 - Cello
- ✓ Binnen het Cultuurnetwerk en Cultuur Café Vught laten steeds meer verenigingen, zelfstandig kunstenaars en mensen uit het sociaal domein zich zien.
- ✓ De inhoud van de Cultuur Cafés wordt met grote betrokkenheid van personen beleefd, we krijgen zéér positieve reacties op de inhoud. Vanuit het netwerk weten mensen elkaar en Plaza Cultura steeds beter te vinden.
- ✓ De lokale kunstenaars die zich duurzaam verbonden voelen met Plaza Cultura.
- ✓ In 2021 is een nauwere samenwerking ontstaan tussen MOVE Vught, JJC Elzenburg, Jongerenwerk Vught en Plaza Cultura. In een maandelijks overleg delen we actualiteiten en plannen rondom specifiek (kwetsbare) jongeren 13-21 jaar. In deze samenwerking zijn we aangeschoven bij het LEA-overleg. Het versterkt de verbindingen en het vormgeven van concrete activiteiten, zoals Try Out.

Plaza Cultura laat graag zien waar zij zich mee bezighoudt, of liever nog wat er in het veld gebeurt waar Plaza Cultura bij betrokken is geweest, of waarvan wij vinden dat dit interessant is voor ons netwerk. Dit doen we door onze website, via nieuwsbrieven en op Twitter, Facebook en Instagram. Via de lokale Vughtse media worden activiteiten, die mede mogelijk zijn gemaakt door Plaza Cultura, regelmatig in de publiciteit gebracht. Een warme samenwerking is gegroeid met NOVO3.

Schatten van Zonneheuvel door Erfgoed Brabant:

<https://www.erfgoedbrabantacademie.nl/verbindend-erfgoed-in-zonneheuvel>

Blog: <https://www.plazacultura.nl/nieuws/nieuws/goh-wat-bijzonder>

Blog reisadvies over alternatieven voor lockdown

<https://dianlangenhuijzen.nl/2021/05/07/reisadvies/>

Website: www.plazacultura.nl

Facebook: www.facebook.com/plazacultura

Instagram: @plaza_cultura

Twitter: @PlazaCultura

info@plazacultura.nl

Social Media

Nieuwsbrief

maandelijks
200 ontvangers

Facebook

dagelijks
berichten
654 volgers

Twitter

dagelijks
berichten
574 volgers

Instagram

Plaza Cultura
345 volgers
Try Out Vught
129 volgers

2021 was wiebelig, dat heeft u kunnen lezen. 2022 is wereldwijd kwetsbaar, ook dat heeft u meegekregen.

De titel van dit afrondende jaarverslag is 'Blik vooruit'. Het woord blik komt van het woord (hoogduits) Blech, wat glanzend betekent. Een mooie metafoor om 2022 in te gaan: ons netwerk meer glans geven door kunst en cultuur.

Met ons netwerk hebben we een heel groot en nog steeds groeiend bereik, met name in Vught. Niet alleen het bereik hebben we in dit jaarverslag proberen zichtbaar te maken, maar vooral ook het effect wat kunst en cultuureducatie teweegbrengt.

In het uitvoeringsprogramma 2020-2023 van Vught staat onder andere opgenomen: culturele activiteiten voor iedereen mogelijk maken in Vught. En dat is nogal een ambitie. Een ambitie die we niet uit de weg gaan. We hebben er de afgelopen twee jaren hard voor gewerkt om individuen en groepen zichtbaar te maken zodat duurzame verbindingen over en weer kunnen ontstaan en deelname ook werkelijk in de praktijk zichtbaar is.

Het vereist van Plaza Cultura met drie parttime medewerkers ook nieuwe vaardigheden en kennis, immers het onderwijs heeft andere behoeften dan het sociaal domein en ook de buitenschoolse cultuureducatie vergt andere capaciteiten, communicatielijnen én aandacht. Daar waar we twee jaar geleden vooral op horizontale lijn onze taken met nieuwe netwerken aan het verkennen waren, zitten we nu op alle drie de domeinen op de verticale lijn. Dat betekent dat we de verdieping en gelaagdheid opzoeken zodat goede matches gemaakt worden. Het vergt ook een andere aanpak om meer contactmomenten te hebben om elkaar te verstaan en te weten waar kunst en cultuur een meerwaarde geeft. Daarnaast zitten er ook meer zakelijke kanten aan met, bijvoorbeeld, het mee helpen met de indiening van landelijke subsidieaanvragen.

Dus ja, we gaan van wiebelig naar glanzend, maar we merken tegelijkertijd dat we ook kwetsbaar zijn. Enerzijds willen we met onze voeten in het veld staan, anderzijds moeten we rekening houden met de door de gemeente Vught en Sint-Michielsgestel beschikbaar gestelde uren. Een balans nastreven is belangrijk voor onszelf maar ook tussen de twee gemeenten en vervolgens ook in de taken die we uit te voeren hebben. Met name voor de gemeente Vught zijn we door de groeiende vraag uit het veld op het punt gekomen om samen met de gemeente te kijken hoe we in balans blijven.

Met veel plezier en uitdaging kijken we uit naar een glanzend 2022.
We hebben er zin in!